

skoleforhold, undtagen hvis en landsskole-direktør bliver ansat, der også, som Martin Holm påpeger, kan tage sig af de særlige færøske skoleområder, som studenterskolen. Der kan her henvises til, at der på Grønland er en særlig landsskoleledende, der også er medlem af skoledirektionen. Mindretallet indrømmer, at der ifølge forslaget er mulighed for at sætte en landsskoleledende, men mindretallet kan kun støtte flertallets forslag, såfremt der i § 54, stk. 3, i stedet for „Der kan ansættes en skoleledende“ sættes „Der ansættes en skoleledende“, og fremsætter samme mindretal (Knút Wang) forslag herom sammen med udvalgets formand Marius Johannesen.

Mindretallet (Hanus við Høgadalsá) fremfører:

Den 25. februar 1959 nedsatte Færøernes skoledirektion udvalg til at udarbejde forslag til ny skoleordning for Færøerne. I udvalget sad 12 medlemmer. Udvalget afholdt det første møde 28. maj 1959, og gjorde sig færdig — efter 6 møder — med sit arbejde 25. februar 1960. — 8. august 1960 har landsstyret lagt sagen for Færøernes lagting til overvejelse.

Elleve av udvalgsmedlemmerne synes at være enige om „Forslag til Lov om folkeskolen på Færøerne,“ medens et medlem (fru Sigríð av Skarði Joensen) fremsætter „forslag til lov om børneskolen“.

Det har altid været og er partiets standpunkt, at skolen bør være færøsk og kun færøsk. For godt og vel hundrede år siden magtede det færøske folk at tilbagevise en udenlandsk skoleordning, og vi bør gøre det endnu mere eftertrykkeligt i 1961. Hjemlig skole er en ret, som alle nationer — små som store — har. Denne ret er nu sat på de forenede nationers program, lige meget hvem der bærer udgifterne. Mindretallet mener, at det første anliggende, der blev gjort færøsk, burde være børneskolen. Nu er tiden kommet, da Færøernes lagting bør vedtage at gøre skolen færøsk, og at man begynder på forberedelserne for at gennemføre dette. Derfor fremsætter mindretallet forslag i overensstemmelse hermed.

Hvis det imidlertid skulle ske, at Færøernes lagting ikke denne gang vedtager at gøre skolen færøsk, til særanliggende, synes mindretallet, at det er ikke svært at vælge

mellem disse to forslag. Mindretallet støtter samstemmende fru Sigríð av Skarði Joensens synspunkter, således som hun har fremført dem i betænkningen.

Det er et tilbageskridt, hvis nu skoleordningen skal vedtages som sædvanlig dansk lov på det danske folketing. Mindretallet foreslår derfor, at den ny ordning bliver sat i kraft ved bekendtgørelse.

Ud fra disse synspunkter tillader et flertal i udvalget (J. H. Danbjørg, H. Petersen og M. Johannesen) sig at fremsætte følgende:

Forslag

Lagtinget vedtager landsstyrets forslag med følgende ændringer:

I § 4, stk. 2, linje 5, ændres „de stedlige dagblade“ til „de færøske aviser“.

I § 12 sættes efter komma „kan efter kommunalbestyrelsens afgørelse“

I § 16, stk. 1, linje 4, ændres § 16 til § 15.

§ 45, stk. 2, får følgende ordlyd: Samtidig med valg af kommunalbestyrelse og efter samme regler som for dette vælges der for hver kommune en skolekommission, der efter kommunalbestyrelsens afgørelse kan bestå af 3 eller 5 medlemmer. Valget gælder for 4 år.

I § 58, stk. 2, sættes punktum efter Færøerne og „eller i Danmark“ slettes.

I § 69, stk. 1, får 1. punktum efter komma følgende ordlyd: „Samtidig med, at de førstkommande ordinære kommunevalg finder sted“.

Forslag

fra

mindretallet (K. Wang og Marius Johannesen):

I § 54, stk. 3, linje 1, slettes ordet „kan“.

Forslag

fra

mindretallet (Hanus við Høgadalsá):

For det første:

Færøernes lagting vedtager, at al landets skoleordning lægges under færøsk lovgivning og administration fra 1. april 1962.

Der pålægges landsstyret, i samarbejde med særlig 5-mands udvalg, som tinget